

GUIA FÀCIL DELS PUNTS LILA

#BCNANTIMASCLISTA



Ajuntament de
Barcelona

**BARCELONA
LLIURE**



**D'AGRESSIONS
SEXISTES**

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ

PÀG. 5

**MARC CONCEPTUAL
I JURÍDIC**

PÀG. 8

QUÈ ÉS UN PUNT LILA?

PÀG. 11

**ORGANITZACIÓ
DEL PUNT LILA**

PÀG. 14

**FUNCIONS DEL PUNT LILA
I INTERVENCIIONS**

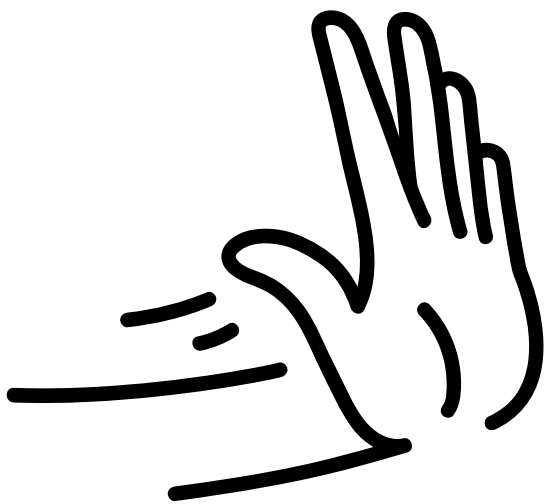
PÀG. 16

**SERVEIS DE FEMINISMES
I REFERÈNCIES**

PÀG. 22



**GUIA FÀCIL PER
A L'ORGANITZACIÓ
DE PUNTS LILA
ALS ESDEVENIMENTS
LÚDICS O FESTIUS
A L'ESPAI PÚBLIC**



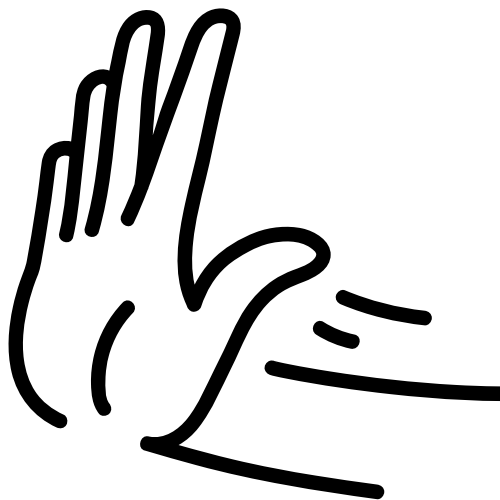
Si tens davant aquest document és perquè pertany a una entitat o col·lectiu implicat en l'organització d'una festa o un esdeveniment a l'espai públic i t'estàs plantejant com incloure un Punt Lila en aquest esdeveniment.

A les pròximes pàgines **et volem facilitar l'accés a la informació bàsica que necessites per entendre què és i com funciona un Punt Lila i quins són els elements que haureu de tenir en compte a la vostra entitat per organitzar-lo.**

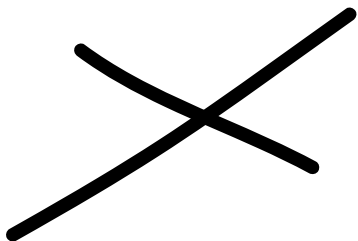
Parlar d'un Punt Lila implica parlar de molts altres conceptes i dades i informacions: què són les agressions masclistes o LGTBI-fòbiques, quin és el marc legal en relació amb la violència, quines són les funcions d'un Punt Lila, amb quins agents cal coordinar-se... Amb aquesta guia tindràs accés a la informació bàsica, però sabem que hi ha moltes altres coses que són importants i que potser no s'hi poden encabir. Per això, t'anirem donant moltes referències perquè puguis ampliar la informació sobre cadascun dels temes que tractarem.

QUI SOM, D'ON VENIM... O PER QUÈ UN PUNT LILA?

Abans de començar amb els continguts, us expliquem per què és important aquest tema. **Tenir claredat sobre el sentit dels Punts Lila us pot ajudar molt en el procés d'organització.**



Els espais de festa han estat espais de relació, diversió i expressió lliure dels plaers. Sempre han tingut dinàmiques pròpies, en què es barregen elements culturals, relacionals... on es poden transgredir certes normes i on s'experimenta la diversió de diferents maneres. Lamentablement, no tothom ha pogut gaudir d'aquests espais en igualtat de condicions. Les dones, així com les persones LGTBI, han estat històricament excloses de la llibertat per gaudir de la vida pública amb legitimitat, fet que les ha deixat en una situació de més vulnerabilitat de patir violències en aquest context. Al mateix temps que a les festes es manifesta el masclisme i la LGTBI-fòbia, es manifesten també altres opressions, com el racisme, el capacitisme, el classisme, etc. És per això que proposem la necessitat de corresponsabilitzar-nos, tota la comunitat, en la promoció de **festes feministes interseccionals**. Què vol dir això?



- Les festes feministes interseccionals impulsen **la sensibilització al voltant de les violències masclistes i de gènere, així com altres possibles eixos d'opressió**, com el racisme, el classisme, etc.
- Així mateix, posen al centre la necessitat de **corresponsabilitat de tota la comunitat**. Es deixa de situar la problemàtica de les agressions en la gestió individual entre víctima i victimari, per gestionar-la des d'una altra mirada comunitària. Les agressions són un problema col·lectiu, també per a tota la comunitat.
- A la ciutat de Barcelona ja hi ha una llarga tradició de treball en aquest sentit i cal que en coneguis aquests **referents**:
 - [La Regidoria de Promoció Econòmica, Treball, Feminismes i Memòria Democràtica](#), la Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI i les tècniques de Feminismes dels districtes constitueixen un referent en l'abordatge de les violències masclistes i LGTBI-fòbiques. Junt amb el Consorci Sanitari de Barcelona, el Cos de Mossos d'Esquadra i la Guàrdia Urbana, s'han impulsat nombroses accions relacionades amb la prevenció de les violències a les festes.
 - Algunes fites molt importants són el [protocol "No callem"](#) contra les agressions i els assetjaments sexuals en espais d'oci nocturn privat de l'Ajuntament de Barcelona, i el [Circuit contra la violència masclista de Barcelona](#), amb més de vint anys de trajectòria.
 - Els hospitals i serveis sanitaris disposen d'espais de referència en l'atenció a víctimes de violències, com ara el [Model integral a les víctimes de violència sexual de l'Hospital Clínic de Barcelona](#); [l'Equip que porta la Unitat d'Atenció a les Violències vers la Infància i l'Adolescència de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron](#), i l'Equip de Suport al Tractament de la Infància Maltractada (ESTIM) de l'Hospital Sant Joan de Déu.
 - La Guàrdia Urbana activa diferents procediments operatius en festes majors i en algunes zones d'oci nocturn per prevenir les violències masclistes, amb especial atenció a les violències sexuals per submissió química, i disposa d'un protocol anomenat "Itineraris segurs en prevenció de les violències masclistes" i del Pla de prevenció, detecció i atenció de les violències masclistes, sota el nom de ["T'acompanyem"](#).
 - L'Observatori contra l'LGTBI-fòbia, el Centre LGTBI i l'Oficina per la No Discriminació constitueixen serveis de referència a l'hora de lluitar contra les situacions d'LGTBI-fòbia. Una fita important d'aquests recursos és el [protocol](#) creat l'any 2020 per combatre aquesta mena de discriminació.

- Els grups feministes autogestionats i les entitats treballen des de fa molts anys per la promoció de festes lliures de violències i han estat pioners en el plantejament comunitari dels Punts Lila. Una mostra n'és que ja el 2015 el [projecte veïnal Protocol d'actuació contra les agressions sexistes a les festes majors del Poble-sec](#) va guanyar el Premi 25 de Novembre impulsat per la Regidoria de Cicle de Vida, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona. També l'entitat CJAS va posar en marxa el mateix any L'ESPAI LILA. per a la detecció i atenció de violències masclistes en població adolescent i jove. Un altre exemple seria la xarxa de [punts lila del barri de Sant Antoni](#) de Barcelona, premiat amb el Premi 25N de l'any 2022.

És un llarg recorregut amb esperit de **treball col·lectiu, transversal i interdisciplinari** que camina cap un canvi de paradigma i posa l'accent en el compromís per la lluita contra la violència masclista i contra la discriminació per orientació sexual, identitat de gènere i expressió de gènere. Tot això amb la finalitat última d'enviar un missatge clar d'empoderament de la societat, perquè aquesta trenqui el silenci, sigui conscient del seu poder i es posi en contra d'aquestes violències.

Ara us proposem que vosaltres també formeu part de tot aquest entramat, mitjançant el Punt Lila que us disposeu a organitzar. Agraïm el vostre compromís en la celebració d'una festa lliure d'agressions sexistes i us oferim la informació següent per acompanyar-vos en aquest procés.



VIOLENCIES SEXUALS. MARC CONCEPTUAL I JURÍDIC

Hi ha diverses lleis que emparen i guien l'acció contra les violències masclistes, i aquest és el marc on se situarà el vostre Punt Lila. Molt especialment, són importants aquestes lleis:

- La Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, la qual va ser modificada i completada per la Llei 17/2020. Aquest és el document de referència més important en l'àmbit català.
- La Llei orgànica 10/2022, del 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual, també anomenada Llei "del només sí és sí".
- La Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia. Garanteix el dret a la igualtat i a la no-discriminació per motius d'orientació sexual i identitat o expressió de gènere.
- La Llei 19/2020, de 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació. Inclou mesures per fer efectiu el dret a no rebre discriminacions per motius de lloc de naixement, religió, classe social, orientació del desig, etc.
- La Llei 15/2022, de 12 de juliol, integral per a la igualtat de tracte i la no-discriminació, en el mateix sentit que l'anterior.

QUÈ NECESSITEU SABER D'AQUESTES LLEIS?

En primer lloc, aquestes lleis ens ajuden a entendre **què són les violències sexuals**:

- **Assejament sexual:** segons la Llei 5/2008, l'assejament sexual és qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'indole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una dona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest. També la Llei 17/2020 el conceptualitza com a "acte de violència sexual", que és "qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual i la dignitat personal de la dona, creant unes condicions o aprofitant-se d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense tenir el consentiment ni la voluntat de la dona".
- **Agressions sexuals:** consisteixen en l'ús de la violència física i sexual exercida contra les dones i les menors d'edat que està determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i abusar-ne. La Llei orgànica 10/2022 elimina la diferència entre abús i agressió sexual i estableix una definició del consentiment en positiu. Es consideren agressions sexuals totes aquelles conductes que atemptin contra la llibertat sexual sense el consentiment de l'altra persona. El consentiment, a partir d'aquesta Llei, requereix que la persona s'hagi manifestat lliurement i hagi expressat de manera clara la seva voluntat. Cal destacar que s'introdueix, com a forma de comissió de l'agressió sexual, la denominada "submissió química" o mitjançant l'ús de substàncies i psicofàrmacs que anul·len la voluntat.

- Delictes d'odi i discriminació. El Codi penal tracta aquests delictes de manera diferenciada de les agressions sexuals. Aquests delictes inclouen l'exhibició de símbols sexistes ofensius o d'imatges ofensives o vexatòries de les dones i de les persones LGTBI, i la violència de paraula o de fet a persones per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere. La Llei 11/2014 estableix que l'organització d'activitats recreatives està obligada a impedir l'accés o a expulsar-ne les persones que hagin exhibit aquests símbols sexistes o que hagin exercit la violència contra les persones LGTBI.

En segon lloc, és important tenir en compte que **la violència sexual és només un dels tipus de violència masclista**. La Llei 17/2020 en recull tots aquests tipus¹:

A) VIOLÈNCIA FÍSICA.

B) VIOLÈNCIA PSICOLÒGICA.

C) VIOLÈNCIA SEXUAL.

D) VIOLÈNCIA OBSTÈTRICA I VULNERACIÓ DE DRETS SEXUALS I REPRODUCTIUS.

E) VIOLÈNCIA ECONÒMICA.

F) VIOLÈNCIA DIGITAL.

G) VIOLÈNCIA DE SEGON ORDRE

H) VIOLÈNCIA VICÀRIA

A més d'aquests tipus de violència, les lleis reconeixen l'existència de **discriminacions**. La Llei 19/2020 d'igualtat de tracte i no-discriminació entén que una discriminació és qualsevol distinció, exclusió, restricció o preferència que tingui per objecte o per resultat anul·lar o menyscar els drets humans i les llibertats fonamentals de totes les persones. Es pot produir de manera directa (quan es tracta de manera menys favorable una persona que una altra), indirecta (quan una pràctica o un criteri causa perjudici a una persona), per associació (quan es discrimina algú per la seva relació amb una persona del grup discriminat) o per error (perquè se li atribueix erròniament una característica o condició). Cal destacar que, encara que parlem de discriminacions, no es tracta d'aspectes menors, i aquestes lleis inclouen un règim de sancions per les situacions de discriminació, entre les quals hi ha l'LGTBI-fòbia.



DE LES MICROAGRESSIONS A LES MACROAGRESSIONS

Com veiem, aquestes lleis afecten conductes concretes i accions que haurem de tenir en compte en el context dels Punts Lila, i alhora **ens porten a un context més ampli de violències estructurals** que són presents a la societat. Per això, **és útil que us familiaritzeu amb altres conceptes:**

Privilegis i opressions:

A la nostra societat hi ha diferents sistemes d'opressió que classifiquen les persones i que atorguen més poder, més drets o més privilegis a unes persones per sobre d'altres. Els privilegis sexistes atorguen més poder als homes que a les dones, i també més poder a les persones heterosexuales que a les persones LGTBI. De la mateixa manera, els privilegis racistes atorguen més poder a les persones blanques, els classistes a les persones amb més diners, etc. Podríem afegir molts altres eixos d'opressió que afecten quotidianament les persones, com ara el concepte d'interseccionalitat. La interseccionalitat és la mirada que ens ajuda a entendre que, en una determinada situació social, aquestes diferents opressions es faran presents de manera interrelacionada*.

El sistema sexe gènere:

La societat està estructurada en funció d'aquest sistema. Estableix que hi ha dos sexes (mascle i femella) als quals corresponen dos gèneres (masculí i femení), que es relacionen a partir d'una orientació del desig, que és l'heterosexualitat. Així, s'esperen uns comportaments de les persones partint

d'aquest sistema, i quan apareixen altres comportaments, les persones pateixen certes "sancions" en forma de rebuig i marginació.

Mirada estructural de les violències:

Moltes de les discriminacions i les violències que pateixen les dones i les persones LGTBI tenen l'arrel en aquest sistema de creences associat al sistema sexe/gènere binari; així mateix, moltes de les discriminacions i les violències que les persones pateixen per altres motius es relacionen amb altres eixos d'opressió estructurals. Això vol dir que per cada situació concreta de violència hi ha tot un sistema de creences, uns valors socials, un context històric... darrera de la violència directa. A vegades s'explica en forma de [termometre de les violències masclistes i de gènere](#).

[L'Ajuntament de Barcelona va publicar diverses càpsules formatives explicant els conceptes bàsics del vocabulari de les violències masclistes i sexuals.](#)



*Aquí hi ha una definició d'interseccionalitat: [Interseccionalitats. Institut Català de les Dones \(gencat.cat\)](#)

QUÈ ÉS UN PUNT LILA?

Un Punt Lila és un espai dins d'un context festiu i d'oci que té com a finalitat la sensibilització i l'atenció puntual de les violències masclistes i LGTBI-fòbiques.

Aquest espai disposa de personal responsable que exerceix tasques de prevenció (sensibilització i informació), atenció immediata i activació dels recursos necessaris en el context de la festa. Disposa de material de comunicació i prevenció a l'abast del públic i és un lloc on es poden donar a conèixer situacions de violència, activar protocols o altres necessitats derivades de les agressions que es puguin donar.



ELS PUNTS LILA PODEN TENIR DOS ELEMENTS:

- **Un espai físic fix identificat com a Punt Lila**, on s'informa les persones de referència i on es disposa de materials i informació diversa i inclusiva en relació amb les violències.
 - Se situa en un lloc visible i senyalitzat, amb una ubicació estratègica dins l'entorn de la festa. Per exemple, convé que no estigui massa prop de l'escenari per evitar el soroll i, així mateix, convé que no estigui amagat o amb difícil accés. També és important que no s'aprofiti amb altres espais de venda de tiquets o amb altres funcions. Cal que sigui un espai específic.
 - Ha d'estar preparat per acollir les persones en un espai reservat i confidencial i, per això, ha de disposar de personal format amb coneixements per atendre les persones, tot garantint la no revictimització.
 - Disposa d'informació sobre serveis i recursos per a la prevenció i l'orientació professional davant de situacions de violència masclista o sexual i LGTBI-fòbica. Els objectius dels materials són sempre sensibilitzar al voltant d'aquestes violències i proporcionar informació específica.

- **Parelles itinerants.** Són persones que es mouen pel lloc de la festa i pels carrers del voltant i que exerceixen les funcions del Punt Lila desplaçant-se per l'espai. Constitueixen un enllaç coordinat en tot moment amb el punt fix.

- Es tracta de persones també formades i sensibilitzades per donar suport
- Tenen el potencial d'interactuar amb moltes persones dins la festa i, per tant, poden aprofitar aquest potencial per fer la tasca de sensibilització i donar a conèixer el Punt Lila.

Els Punts Lila són diferents a cada territori, segons els diferents tipus de festes, segons la presència d'entitats i del moviment feminista al barri i segons la manera de gestionar aquestes festes. A vegades estan impulsats des de l'Administració i els duen a terme entitats especialitzades, i d'altres estan impulsats directament per col·lectius o entitats.

Per determinar quin tipus de Punt Lila és necessari en el vostre cas, cal que us poseu en contacte amb el districte on es desenvolupa l'acte o amb l'àrea competent per autoritzar-lo. Heu de tenir en compte que les activitats a l'espai públic les autoritza el districte, i les entitats que les promouen han de preveure els recursos i les infraestructures necessaris, entre d'altres, els Punts Lila.



FORMACIÓ NECESSÀRIA PER FORMAR PART D'UN PUNT LILA

Independentment del model de Punt Lila, el que tots tenen en comú és que l'entitat responsable i les persones que hi participen han d'estar formades en un seguit de temes. Per això, cal que les persones que organitzeu el Punt Lila, les associacions, els col·lectius, les comissions... vinculats a la festa i el personal responsable de les barres i d'altres activitats, així com el personal de seguretat, si escau, adquireu alguns coneixements bàsics. Aquest coneixements tenen a veure amb:

- Els protocols d'actuació que s'apliquen per tal d'actuar davant de discriminacions per motius de sexisme, racisme, orientació sexual, identitat i expressió de gènere. També cal conèixer especialment els circuits i els recursos que s'han d'activar davant de casos d'agressions.
- La detecció i la distinció de les diferents tipologies d'agressió i assetjament sexual, i també el coneixement dels altres eixos que cal tenir present des del punt de vista del feminisme interseccional, molt en especial, el racisme, el capacitisme i l'LGTBI-fòbia, tenint molt en compte l'existència i l'impacte dels estereotips.
- La comunicació inclusiva: cal garantir que totes les comunicacions internes i externes, com la programació, segueixin una línia inclusiva, lliure d'estereotips, prejudicis i discriminació de tota mena.

- Les eines bàsiques de suport emocional i contenció: la intervenció des del primer moment permet entendre què li està passant a la persona agredida, disminuir les seqüeles i afavorir-ne la recuperació.

Si voleu organitzar un esdeveniment a l'espai públic, disposar d'un Punt Lila afirma el vostre compromís davant les violències masclistes i LGTBI-fòbiques. I en aquest sentit la formació és essencial, ja que **tant l'entitat, de manera col·lectiva, com la persona representant, de manera individual, agafeu una responsabilitat important, que és la de prevenir i actuar en l'àmbit comunitari davant qualsevol situació de violència masclista i LGTBI-fòbica que es pugui produir durant l'esdeveniment.**

Us animem a veure [la formació com una oportunitat per a la vostra entitat o col·lectiu d'aprofundir en el vostre compromís](#) amb aquest tema, més enllà del moment puntual de la festa.



ORGANITZACIÓ

Per posar en marxa un Punt Lila necessitem fer dues coses: crear un protocol ajustat al nostre esdeveniment i organitzar-nos entre els diferents agents, persones, entitats, etc.

LA CREACIÓ D'UN PROTOCOL

El procés de creació d'un protocol ens ajudarà a definir el funcionament i les actuacions del Punt Lila. Constitueix una referència important per saber què ha de fer cadascú, i per això és interessant que totes les persones de l'entitat participeu d'alguna manera en aquest procés, de manera que tothom conegui el document i se n'hagi pogut apropiari del contingut. Es tracta d'una mena de "manual d'instruccions" i com a tal és important.

Quina **informació** ha d'incloure el protocol?

- Uns conceptes bàsics al voltant de les violències masclistes i LGTBI-fòbiques. Els continguts de l'apartat 2 d'aquesta mateixa guia (Violències sexuals. Marc conceptual i jurídic) us poden ajudar a tenir un marc conceptual comú, de manera que totes les persones estiguen familiaritzades amb el tema i sapiguen quines situacions us podeu trobar al Punt Lila.
- Els aspectes que heu de considerar abans de la festa: la ubicació i els elements de l'espai, així com les mesures de prevenció situacional que evitin la sensació de vulnerabilitat al lloc de la festa; la claredat dels agents implicats que hi haurà i quina serà la funció de cadascú; els elements comunicatius amb llenguatge inclusiu,

incloent-hi la manera com es farà difusió del Punt Lila; els materials necessaris, tant identificatius com els que es difondran...

- El detall d'intervencions que heu de fer durant la festa. És important tenir clar què cal fer davant de cada situació, tant pel que fa a la sensibilització com pel que fa a la intervenció davant d'agressions, i amb quins agents heu de contactar en cas de situacions greus. Podeu trobar més informació sobre aquestes intervencions a l'apartat 5 (Funcions del Punt Lila i intervencions).
- Elements de seguiment i avaluació una vegada hagi acabat la festa, com per exemple la informació que caldrà registrar i mecanismes de valoració.

Actualment, no hi ha un únic protocol que pugueu tenir com a referència, però sí que teniu uns quants documents i recursos que us poden ajudar:

En primer lloc, alguns **exemples de protocols**:

[Guia per unes festes lliures de masclisme als espais públics de Gràcia](#)

[Protocol d'oci nocturn](#)

I, a més, heu de saber que hi ha diverses **entitats i serveis que tenen molta experiència** i recursos a l'hora d'elaborar protocols:

[Torre Jussana Barcelona - Les associacions fan una BCN més justa, humana i sostenible. \(tjussana.cat\)](#)

[Consell de Joventut de Barcelona - CJB](#)

[Inici | Consell d'Associacions de Barcelona \(cab.cat\)](#)

[Protocol d'abordatge de violències masculines a les entitats - CRAJ \(crajbcn.cat\)](#)

Recordeu que en el procés de creació d'un protocol és clau posar-vos d'acord entre les persones que estareu vinculades al Punt Lila i saber que teniu el mateix punt de partida.

L'ORGANITZACIÓ ENTRE ELS AGENTS

A més de crear un protocol, un aspecte fonamental per preparar el Punt Lila és la coordinació i la claredat del que ha de fer cadascú, tenint en compte la diversitat d'agents implicats.

Un primer pas té a veure amb l'autorització d'esdeveniments a l'espai públic. De nou, el **districte constitueix el vostre enllaç de referència** per saber quina mena de Punt Lila es recomana per a cada tipus de festa. Per demanar aquesta autorització, és important que **tingueu una persona responsable de la vostra entitat. Aquesta persona és la que serà referent per totes les coordinacions** necessàries.

Podreu obtenir orientació en relació amb la identificació i els materials que necessitareu, depenent del tipus d'esdeveniment.

La persona de la vostra entitat que trieu com a **referent del Punt Lila**, per tant, és una figura fonamental en l'organització.

Aquesta persona es coordinarà amb la parella o les parelles itinerants, si n'hi ha, amb el personal de l'espai fix i amb altres agents implicats en la festa (persones de l'organització o la comissió de festes, personal de la barra, personal de seguretat, si n'hi ha...). Dins d'aquesta coordinació, és important la relació amb els cossos de seguretat (cos de Mossos d'Esquadra i Guàrdia Urbana de Barcelona) i la responsabilitat d'activar el protocol d'urgències si és necessari (112, Sistema d'Emergències Mèdiques, juntament amb els cossos de seguretat). Per tot això, la persona referent ha d'estar localitzable per telèfon mòbil.



FUNCIONS DEL PUNT LILA I INTERVENCIONS

Els Punts Lila desenvolupen tres **tipus d'actuació** diferents:

Sensibilització:

són les accions encaminades a donar a conèixer la campanya, explicar quin és l'objecte del dispositiu i la tasca que es desenvolupa. Es tracta de donar visibilitat i sensibilitzar davant de les manifestacions que hi pugui haver de les violències masclistes i sexuals que ens podem trobar a l'espai públic i de lleure. Les accions de sensibilització també van orientades a proporcionar la informació dels recursos en aquest àmbit i donar informació sobre altres manifestacions de les violències masclistes i LGTBI-fòbiques si les persones pregunten.

Assessorament:

són les actuacions que es duen a terme quan la persona o persones informen d'una situació de violència masclista o LGTBI-fòbica, o violència sexual que s'ha esdevingut en el passat, de manera recent, durant la festa o en qualsevol altre àmbit. En aquest cas, es fa una escolta activa i es proporciona informació sobre recursos, si escau (de vegades són situacions que ja estan resoltes, en què la persona ja ha superat la violència viscuda, o que estan en processos judicials o psicològics en l'actualitat). L'assessorament pot anar adreçat a la persona mateixa que ho explica o a persones del seu entorn que no saben com ajudar i acompanyar davant la situació de violència.

Intervenció immediata i activació de recursos:

és el tipus d'actuació que es duu a terme quan la situació de violència masclista o de gènere es dona en el moment del dispositiu i és detectada, i requereix alguna actuació del mateix dispositiu o d'activació del 112. Es tracta de situacions en què la persona referent ha d'activar el protocol i constitueix un moment molt important, perquè serà la primera intervenció des del moment de l'agressió. Aquesta primera intervenció serà decisiva perquè la persona agredida pugui entendre què li està passant, disminuir les seqüeles i afavorir-ne la recuperació. Sovint aquestes actuacions també acaben amb informació a la persona que ha viscut l'agressió sobre recursos i els seus drets.



Com es desenvolupen aquestes actuacions? Depèn de la situació.

Com veiem, algunes de les actuacions es desenvolupen de manera preventiva o quan les persones plantegen situacions del passat. En aquesta situació, el personal del Punt Lila desenvolupa tasques de sensibilització i assessorament des del punt fix o per part de la parella itinerant. Per fer-ho, es disposa del suport complementari de díptics informatius dels serveis municipals i d'entitats i recursos per a l'atenció a les violències masclistes i LGTBI-fòbiques.

En altres casos, però, ja s'ha produït alguna mena d'agressió i són necessàries les intervencions del tercer tipus. Us podeu trobar davant de diferents **escenaris possibles**:

Situacions de violència sexual.

Són aquells actes sexuals realitzats utilitzant violència, intimidació, submissió química induïda o forçada, etc. i aquelles situacions en què la persona no disposa de la capacitat per decidir sobre el que té a veure amb la seva sexualitat pel consum autònom de drogues o altres substàncies. La violència sexual inclou:

- Agressions sexuals amb intimidació, violència o submissió química. En aquest supòsit hi hauria violacions o intents de violació i fregaments o tocaments mitjançant violència o intimidació, entre d'altres.
- Agressions sexuals mitjançant pressions psicològiques. Són les situacions en les quals la víctima acaba tenint una relació o unes pràctiques sexuals per por de les

conseqüències d'una negativa, i també si és pressionada o rep xantatges.

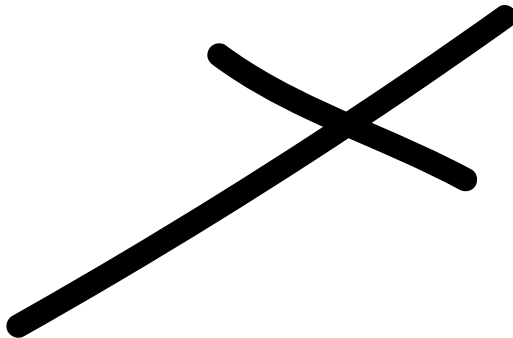
- Assetjament sexual. Entrarien en aquest marc les insistències reiterades intimidatòries, greument hostils i humiliants, i els acorralaments coactius continuats amb la finalitat de llançar missatges de caràcter sexual o amenaces.

Situacions de discriminació, assetjaments menys greus i puntuals i accions molestes o desagradables de naturalesa sexual que impedeixen el gaudi igualitari de l'espai de la festa. Pot tractar-se d'accions individuals i grupals, i també d'aspectes estructurals. En aquest tipus de situacions de discriminació i assetjament lleu trobem:

- L'exhibicionisme o masturbacions en l'espai públic davant persones adultes.
- Manifestacions o expressions verbals que poden resultar degradants o humiliants i que poden ofendre la dignitat de les persones.
- Tocaments o fregaments puntuals i/o potencialment accidentals.
- La insistència de manera molesta, desagradable o incòmoda, i l'enuig o els comentaris despectius (sobre el físic, l'orientació sexual o de gènere, etc.) en rebre un límit o una negativa.
- L'impediment de pas a algú amb l'objectiu d'intentar lligar sense coacció ni intimidació.

- Els seguiments, mantenint conductes o comentaris de contingut sexual o sexistes no consentits, de manera puntual i sense amenaces ni coaccions.
- La insistència a tocar o abraçar quan la persona clarament no està a gust amb la situació.

En qualsevol d'aquestes situacions, i malgrat que hi hagi pautes específiques segons el tipus de situació, heu de tenir en compte que **la primera atenció que feu és primordial per al futur de la persona agredida.**



EN TOTS ELS CASOS CAL:

- Oferir atenció immediata a la persona agredida i acollir-la.
- Escoltar la persona agredida, respectar la seva opinió i desitjos i mantenir la confidencialitat.
- Adreçar-nos a ella amb el “nom sentit” o el nom amb què s’identifica.
- Evitar fer valoracions i garantir la no-revictimització. Això vol dir que cal evitar, a la persona que ha patit violència, un sofriment afegit a conseqüència de comentaris, de qüestionament o culpabilització realitzats en el moment de l’atenció.
- La revictimització és una pràctica que afegeix un sofriment afegit o un maltractament addicional a una persona en situació de violència masclista a conseqüència dels dèficits quantitativs o qualitativs de les intervencions dutes a terme pels organismes i professionals responsables de l’atenció a la víctima.
- Proporcionar-li un espai de seguretat i buscar, si és possible, una persona de la seva confiança per acompanyar-la en el procés d’atenció.
- Coordinar-se i portar a terme totes les accions que siguin necessàries quant a l’activació de recursos sanitaris i policials.
- Identificar la persona o persones agressores, sempre que es pugui (cal obtenir-ne una descripció i una ubicació i intentar mantenir-la localitzada fins que arribi la patrulla, sempre amb garantia de la pròpia seguretat).
- Preguntar a la persona agredida si necessita algun altre tipus d’assistència i informar-la que té dret a interposar una denúncia, així com d’anar acompanyada d’una persona advocada (preferiblement i LGTBI-fòbiques).



En situacions de discriminació, assetjaments lleus i puntuals:

Davant aquestes conductes, la funció del Punt Lila és oferir ajuda a la persona agredida (sempre que la situació garanteixi la seguretat de la parella itinerant). Si la persona diu que no vol cap tipus d'ajuda, és important respectar la seva decisió. La resposta individual de la persona agredida és totalment lliure, i entenem que ha de poder actuar com vulgui davant d'una agressió no delictiva. Si tenim qualsevol dubte de si la situació és o no delictiva, cal fer-ne la consulta (trucant al 112, GUB).

Si la persona agredida vol ajuda, cal atendre-la i proporcionar-li un espai de seguretat apartat de l'agressor. A partir d'aquí, potser la persona necessita informació sobre una possible denúncia o suport emocional, etc.

Pots trobar informació més detallada sobre les diferents casuístiques i les funcions del Punt Lila a la [web de Dones i Feminismes de l'Ajuntament de Barcelona](#).

Dades que cal recollir

Com a part de la vostra intervenció al Punt Lila, cal que tingueu en compte que heu de recollir informació sobre les vostres intervencions, perquè en acabar el servei cal lliurar aquestes dades a l'Ajuntament de Barcelona.

- Intervencions de sensibilització i assessorament: haureu de recollir el nombre d'intervencions realitzades, el sexe de les persones ateses i l'edat aproximada.

- Intervenció i derivació a altres serveis (policials, de salut, etc.). En aquest cas, haureu d'informar de si heu hagut d'activar el protocol (trucar al 112), el tipus de violència que heu reportat i tota la informació relativa a aquestes intervencions.

Heu de tenir present que les actuacions del Punt Lila impliquen accés a informació de les persones ateses i que això suposa una responsabilitat afegida en relació amb la confidencialitat i la protecció de dades. La vostra entitat i les persones participants us heu de comprometre amb aquesta confidencialitat.

QUÈ ÉS EL MÉS IMPORTANT QUE CAL SABER SOBRE LES INTERVENCIIONS DEL PUNT LILA?

A continuació, resumim alguns aspectes, recollits al protocol "No Callem", que us poden servir de guia.

01

Tingues en compte que algunes de les qüestions que s'aborden als Punts Lila constitueixen situacions greus de violència sexual. En aquestes situacions un dels grans problemes és el mite de la "irrecuperabilitat" entorn d'aquestes. Idees com "és el pitjor que et pot passar" no ajuden la víctima i la condemnen a relats catastrofistes respecte a la seva pròpia experiència. Revisa't sobre aquesta qüestió i tingues en compte no reproduir idees que reiterin aquest mite.

02

Un altre dels mites que funciona sobre les víctimes de violència sexual és el mite de la hipervulnerabilitat referent al fet que totes les víctimes viuen les situacions de violència de la mateixa manera. Moltes vegades les persones víctimes d'aquesta mena de situacions activen mecanismes de resistència i defensa que han de ser reconeguts per preservar la seva dignitat. No la tractis amb condescendència, paternalisme ni sobreprotecció. Assegura't primer de quin és el seu estat.

03

No la sobrepassis ni mostris més afectació que la mateixa persona que ha sofert la situació. Modera les teves emocions, mostra't d'una manera empàtica però no condicions ni empitjoris el seu estat emocional.

04

Compta amb el seu entorn i ajuda la persona a buscar-lo en cas que estigui perduda.

05

Respecta les seves decisions.

06

Revisa't prèviament i durant el relat aquells prejudicis que puguin ser discriminatoris tant cap a les víctimes com cap a les persones que cometen agressió o discriminació. No reproduueixis el racisme, la discriminació a les treballadores sexuals, el sexisme, el capacitisme, el classisme ni qualsevol actitud

discriminatoria que atempti contra la dignitat de la persona.

07

No totes les persones se sentiran de la mateixa manera enfront de la mateixa situació. Però acompanyar té a veure amb reequilibrar els fets i la percepció cap a on sigui més saludable per a la mateixa persona i això no és un criteri nostre. Ara bé, sí que pot ser un criteri nostre ajudar a regular el que sent o situar el que ha passat en el seu context i evitar les retraumatitzacions o les intervencions hiperexpressives: la que haurà de sostenir posteriorment el relat dels fets és la persona que els ha sofert. Ajudar-la a fer que sigui menys dolorós no consisteix a negar-la ni qüestionar-la sinó a afavorir un millor procés de recuperació i guariment.

08

En els casos de vulnerabilitat química i/o sospita de submissió química hem de tenir en compte que hi poden haver vegades que sigui impossible, en el marc de la nostra actuació, saber si es tracta d'una agressió oportunista o de submissió o consum forçat. La nostra actuació s'ha de limitar als cassos en què, a més d'una situació de vulnerabilitat química, hi hagi un fet o sospita d'agressió, assetjament o fet discriminatori. En la resta de casos hi interviendrem purament des del marc preventiu intentant evitar que aquesta persona es quedi més desprotegida o exposada a la violència i sempre que així ens ho sol·liciti.

⁴ Per saber què és la vulnerabilitat química, pots veure aquest enllaç: [Què és la submissió química i com prevenir-la – Sjas \(serveijove.org\)](http://ServeiJove.org)

SERVEIS DE FEMINISMES I ALTRES REFERÈNCIES D'INTERÈS

A més dels enllaços a recursos i informacions d'utilitat que us hem recomanat al llarg de la Guia, a continuació us adreçem a serveis d'interès on podeu ampliar la informació sobre els Punts Lila:

[Festes lliures de violència sexual](#)

[Serveis municipals per a les dones" de la ciutat de Barcelona](#)

[Web i contacte de la Guàrdia Urbana](#)

[Informació sobre el Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona, que ofereix atenció psicosocial i atén urgències socials de la ciutat](#)

[Oficina per la No Discriminació i l'Observatori contra la LGTBI-fòbia](#)

[Observatori contra l'LGTBIfòbia - Eina per lluitar contra l'LGTBI-fòbia \(lobservatori.cat\)](#)

[Càpsula formativa 5 - Abordatge i acompanyament de les violències LGTBI-fòbiques \(youtube.com\)](#)


[Vídeo de formació en l'acompanyament i l'abordatge de les violències sexuals en contextos d'oci del districte de l'Eixample.](#)



**LÍNIA D'ATENCIÓ
CONTRA LA VIOLÈNCIA MASCLISTA**

900 900 120

Atenció 24 hores, 365 dies l'any,
en 124 idiomes. Confidencial i gratuït.



**TELÈFON
D'EMERGÈNCIES**

112

Atenció 24 hores, 365 dies l'any